

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Bildande av naturreservatet Norra Lien, Eda kommun

Syftet med naturreservatet och reservatets värden

Syftet med naturreservatet är att

- bevara och vårda ett område med variationsrikt sprickdalslandskap med hotade och sällsynta arter knutna till naturskogselement som beskuggade lodytor, lövträd, myrmosaiker med trädbevuxta myrholmar, gamla och senvuxna träd samt död ved.
- området tillsammans med andra skyddade skogsmiljöer i omgivande landskap skall säkra goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av hotade och sällsynta arter i landskapet. Exempel på grupper som ska gynnas av reservatsbildningen är insekter och kryptogamer. Den döda veden är en förutsättning för bl.a. de vedlevande insekterna.
- öka tillgängligheten för allmänheten.

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att upphäva sitt beslut av den 17 maj 2004, dnr 511-12438-02, gällande förbud att utan Länsstyrelsens tillstånd avverka skog eller utföra skogsvårdsåtgärder inomområdet mellan Nordlisätern och Orremossen, kallat Norra Lien i Eda kommun.

Länsstyrelsen beslutar vidare att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken bilda ett naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatet avgränsas med den svarta heldragna linjen på karta i bilaga 2. Naturreservatets namn ska vara Norra Lien.

Länsstyrelsens beslut om upphävande gäller endast under förutsättning att Länsstyrelsens beslut om bildande av nytt reservat för området vinner laga kraft.

Länsstyrelsen fastställer den i bilaga 4 redovisade skötselplanen för naturreservatet.

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i den rätt att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet.

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. bedriva någon form av skogsbruk,
2. bedriva täkt och annan verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika eller anordna upplag
3. anlägga luftledning,
4. uppföra ny byggnad, mast, antenn eller annan anläggning
5. bedriva markförbättringsåtgärd som kalkning eller gödsling i området,
6. bedriva viltvårdande åtgärder eller utfodring

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla sådana intrång som:

1. gränsmarkering av, vägvisning, p-plats, markerad led och information om reservatet
2. undersökningar av markslag, landskapselement, växt- och djursamhällen samt arter som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet
3. skötselåtgärder i enlighet med skötselplanen

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i reservatet i övrigt (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt).

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. insamla evertebrater, t.ex. skalbaggar och landmollusker,
2. samla in mossor, lavar och vedsvampar,
3. skada eller borttaga träd och buskar, inklusive död ved såsom lågor, torrträd och torra grenar,
4. framföra fordon,
5. utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra naturvetenskapliga eller andra undersökningar

Föreskriften C3 utgör inte hinder för passröjning under förutsättning att inte naturvärden påverkas negativt och att åtgärden sker i samråd med reservatsförvaltaren. Föreskriften utgör inte heller hinder för röjning av gamla säterleder. Punkten C4 utgör inte hinder för hämtning av fällt vilt enligt terrängkörningsförordningen (1975:594 1§) under förutsättning att fordon med lågt marktryck används så att spårbildning inte sker. Föreskriften utgör inte heller hinder för körning med skoter på markerad skoterled.

I samband med naturvetenskapliga undersökningar kan länsstyrelsen meddela undantag från ordningsföreskrifterna under C.

Ovanstående föreskrifter utgör inte hinder för förvaltaren att genomföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling.

Motivering

Beskrivning av det omgivande landskapet

Naturreservatet Norra Lien ska betraktas som en ur naturvårdssynpunkt mycket värdefull del av ett större skogslandskap. Reservatet är beläget i det västvärmländska sprickdalslandskapet, vilket karakteriseras av lövrika naturskogar där asp och björk är de viktigaste lövträden. Norra Lien ligger i en del av detta landskap där det finns ovanligt höga andelar naturskog, vilket visas av stor areal och antal av Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotoper. I detta storområde, kallat

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Fjornshöjdens storområde, är landskapet mycket kuperat och karaktäriseras av långsmala sprickdalar i nord-sydlig till nordost-sydvästlig riktning med mellanliggande höjdryggar, vars krön utgör delar av ett äldre peneplan. De enskilda höjdryggarna har en söndersprucken yta med gott om svackor, lodytor och små bergknallar. Sprickdalarna är smala, ofta med myrdråg, sumpskogar eller små bäckar i dalbottnarna. Antalet större våtmarker är begränsat till ett fåtal mossar av ristuv-typ, vars storlek varierar mellan 5 och 10 hektar. Den omväxlande naturen ger förutsättningar för en hög diversitet av arter.

Norra Lien ligger i två trakter som utpekats i länsstrategin för skydd av skog, nämligen trakten för triviallövskog och trakten för lövblandad barrskog, båda naturtyper finns representerade i objektet.

Området tillhör geologiskt den Sydvästkandinaviska berggrundsprovinsens västra gnejssegment. Bergarterna utgörs främst av tonaliter och granodioriter av Åmålstyp med stråk av migmatiserade bergarter och gångar av pegmatit och granit. Även röda och grå, vanligen förgnejsade, graniter förekommer. Berggrunden överlagras av ett som regel tunt jordtäckte av sandig-moig morän. Högsta kustlinjen i trakten ligger ca 185 m.ö.h. Dessutom ingår området i en trakt som Naturvårdsverket år 2000 utpekat som en trakt med särskilt värdefull lövskog.

Naturgeografiskt ligger området i bergkullslätt-terräng, i den sydligt boreala kuperade zonen. Högsta kustlinjen i trakten ligger ca 230 m ö h.

Inom Fjornshöjdens storområde finns flera närbelägna gammelskogar som är beslutade naturreservat med liknande karaktär och biologiska värden som vid Norra Lien. Dessa utgörs av Kesebotten, Fjornshöjden, Bergvattssdalen, Brännan, Håltebyns brandfält och Deletjärnsåsens naturreservat samt de blivande reservaten Stora Ryven, Gatefjällsbranten, Skutan, Kloften och Gråberget. Länsstyrelsen vill i reservatsarbetet prioritera objekt i särskilt värdefulla trakter/landskap där omfattande naturkvalitéer finns och/eller där skyddsarbete redan påbörjats. Därför framstår reservatsbildning vid Norra Lien, tillsammans med satsningar vid Kesebotten, Fjornshöjden, Bergvattssdalen, Brännan, Håltebyns brandfält och Deletjärnsåsens naturreservat samt de blivande naturreservaten Stora Ryven, Gatefjällsbranten, Skutan, Kloften och Gråberget, som en naturlig och prioriterad del av skogsskyddsarbetet i området. Ett orört våtmarksområde vid Flatsmossen finns i nordvästra delen av området och även detta har skyddats som naturreservat.

Storområdet har en rik barrskogsfågelfauna med god representation av lövträdsgynnade arter. Samtliga i Sverige förekommande arter av hackspettar finns i området. Likaså finns flera spelplatser för tjäder, samt en relativt god förekomst av järpe och orre. Andra arter, utöver hackspettar och skogshöns som också upptagits i EU:s fågeldirektiv är slaguggla, pärluggla och sparvuggla.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Beskrivning av naturreservatet

Det föreslagna naturreservatet omfattar 109 hektar och är beläget ca en mil söder om Koppom i Eda kommun. Norra Lien är ett varierat och småkuperat landskapsavsnitt på 220–320 meter över havet, med barrnaturskog, tallskog, sumpskog och små sjöar och myrar. Området har bitvis ett stort inslag av lövträd, huvudsakligen i form av gammal asp och björk. Genom området rinner flera små bäckar. Tack vare den rika förekomsten av myrar och bäckar är det lätt att avgränsa bestånd för naturvårdsbränning, med syftet att ytterligare öka mängden död ved och få upp nytt löv. År 1912 brann ett mindre skogsparti sydost om Svarvaremyren. Brännan ingår i naturvärdesobjektet tallskog. Brandstubbar från tidigare bränder finns också spridda i området.

Området har nyttjats för säterdrift och spår av detta finns dels i form av öppna gläntor, dels i gamla säterleder, genom området går både en sommar och en vinterled. Sommarvägen genom södra delen av området har nyligen markerats och iordningställts i Skogsvårdsstyrelsens regi och är mycket promenadvänlig. Under 1990-talet genomförde Skogsvårdsorganisationen en landsomfattande inventering av nyckelbiotoper på småskogsbrukets marker. Stora delar av det aktuella området pekades då ut som nyckelbiotop eller naturvärdesobjekt.

De största naturvärdena i reservatet är knutna till den lövrika barrskogen med naturskogselement som död ved, gamla och senvuxna träd samt beskuggade lodytor.

Området har ett stort botaniskt och zoologiskt värde då det genom sitt varierade innehåll av värdefulla substrat hyser livsmiljöer för ett stort antal kryptogamer och vedlevande insekter. På senare tid har det skapats mycket död ved genom både genom rötskador och stormfällning vilket skapar ytterligare rika förutsättningar för vedlevande insekter. Det föreslagna naturreservatet har även ett stort värde för fågelfaunan genom sin rika variation på naturtyper vilket ger speciella förutsättningar som livsmiljö, exempelvis för tjäder.

Naturtypernas fördelning inom reservatet är:

- Skog 85 hektar
- Myr 22 hektar

Följande naturtyper som ingår i habitatdirektivet i Natura 2000 finns representerade i området:

- *Västlig taiga, naturlig gammal granskog (9010)* 17 ha

Följande fågelarter som ingår i fågeldirektivet i Natura 2000 förekommer i området:

- Tjäder

Inga fornlämningar finns registrerade inom området men det ligger en säter precis utanför reservatet och det går två gamla säterleder genom området.

Motiv till skydd och föreskrifter

För de arter som är knutna till brandsuccession och varierade miljöer av naturskogskaraktär, med krav som inte tillgodoses i den brukade skogen, är ytterligare reduktion av biotopareal

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

troligen förödande för deras långsiktiga överlevnad. Skogsbruk i de naturskogsartade bestånden skulle därför vara ett allvarligt hot mot bevarandet av den biologiska mångfalden i området. Den döda veden är en bristvara i det brukade skogslandskapet och den är en förutsättning för bl.a. vedlevande insekter som i sin tur är viktiga för fåglar, den döda veden är också viktig som substrat för andra organismgrupper. Elden är en av många störningar som förut formade skogen och som idag har blivit en ovanlig förekomst. Många arter är beroende av brandpåverkad skog och genom reservatsbildning ges möjlighet att använda eld i skötseln eller andra skötselmetoder som efterliknar branden.

Området kring Norra Lien har uppmärksammats genom Skogsvårdsorganisationens nyckelbiotopsinventering då sju nyckelbiotoper och två naturvärdesobjekt avgränsades. Det för reservatsbildning avgränsade området innehåller EU:s habitatdirektivs naturtyp västlig taiga.

Vid utpekandet av nya förslag på naturreservat prioriterar Länsstyrelsen områden med:

- höga naturvärden, t.ex. förekomst av hotade arter och ovanliga skogliga strukturer
- skogar som är kraftigt underrepresenterade på regional och nationell nivå inom dagens redan skyddade areal
- områden där reservatet kompletterar redan befintliga avsatta skogsområden, både statligt skyddade och frivilligt avsatta
- områden som ingår i en s.k. värdestrakt där ett kluster av värdefulla områden förekommer i landskapet.

Norra Lien uppnår tre av de ovan uppräknade kriterierna, nämligen höga naturvärden i området, närhet till andra skyddade områden samt ingår i två värdestrakter, trakten för triviallövskog och trakten för lövblandad barrskog. Genom detta tillvägagångssätt koncentreras skogsskyddet till landskap där struktur- och artrikedom fortfarande i hög grad finns kvar, vilket motverkar fragmentering och ger bästa möjliga förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av biologisk mångfald.

Området har ett värde för friluftslivet både genom att den är ett representativt avsnitt av den natur som tidigare funnits i området och för att det finns gamla kulturspår i form av gamla säterleder.

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvalitéer endast kan säkerställas genom att det undantages från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden och miljökvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet Norra Lien bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. MB samt med den gällande kommunala översiktsplanen. I Översiktsplan för Eda kommun, antagen av kommunfullmäktige 1999-06-23, anges det aktuella området vara ett "nolldecibel-område. Inom området kommer inte ny bebyggelse att tillåtas utom i mycket speciella fall. Bildandet av

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

naturreservatet Norra Lien är en del i Länsstyrelsens arbete med att uppnå delmål 1 inom miljökvalitetmålet "Levande skogar".

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att uppnå syftet med reservatet (se nedan). Länsstyrelsens ställningstagande i denna del har skett med tillämpning av proportionalitetsprincipen.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Naturreservatet Norra Lien
Län	Värmland
Kommun	Eda
Lägesbeskrivning	10 km söder om Koppom
Församling/Socken	Järnskog
Topografisk karta	11BSO
Ekonomisk karta	11B3h
Naturgeografisk region	28b, sydligt boreala kuperade områden
Kulturgeografisk region	Värmlands och Dalslands dalbygder
Fastigheter	Norra Lien 1:74, Norra Lien 1:22 samt Norra Lien 1:43.
Areal	109 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Under Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering avgränsades sju nyckelbiotoper och två naturvärdesobjekt på Norra Lien. Länsstyrelsen började utreda området 2002. Genom en storm i december 2003 skapades en större mängd vindfällen i den södra delen av området och i maj 2004 bildades ett interimistiskt naturreservat på den södra fastigheten för att undanta området från skogsvårdslagens krav. Efter besök i fält och samråd med Naturvårdsverket beslutade länsstyrelsen att områdets naturkvaliteter borde bevaras genom bildande av naturreservat. Den

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

första fastigheten köptes in i september 2003. Det sista avtalet i objektet tecknades i augusti 2005.

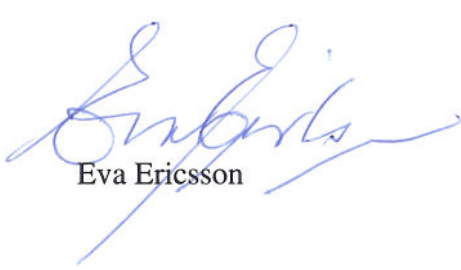
Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Gunnar Glöersen för Jägarförbundet Värmland-Örebro, Jeanette Fahlstad för Skogsstyrelsen, Jan Rees för Wermlands Ornitologiska förening och Ulf T Carlsson tillstyrker bildandet av naturreservat och antagandet av därtill hörande skötselplan. Tomas Olsson, som är delägare i den intilliggande Nordlisätern, frågade om naturreservatet kommer att påverka hans möjligheter att hålla betesdjur på sätern. Länsstyrelsen kan konstatera att det enligt föreskrifterna för naturreservatet inte finns något hinder mot betesdrift.

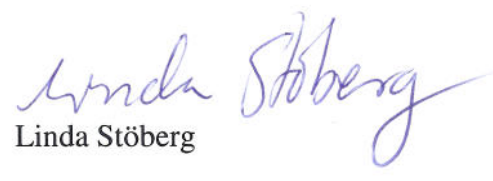
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 6.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Eva Ericsson. Föredragande har varit byrådirektör Linda Stöberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljörättsjurist Karin Sjöberg och antikvarie Lotta Boss.

Eva Ericsson

Linda Stöberg

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Naturvärdesbeskrivning
4. Skötselplan
5. Konsekvensutredning
6. Hur man överklagar

Sändlista

Carl Olov Sjöstedt, Hajom Loftlund, 670 41 KOPPOM /delgkv/

Tomas Olsson, Norra Lien Nyback, 670 41 KOPPOM /delgkv/

Erland Erlandsson, Lässerud, 670 40 ÅMOTFORS /delgkv/

Westlund, Patric, Kolonigatan 32, 671 50 ARVIKA /delgkv/

Olsson, Rune, N Lian Nygård, 670 41 KOPPOM /delgkv/

Bengt Gustafsson ½, Gamla vägen 17, 671 33 ARVIKA

Örjan Gustafsson ½, Eknäs gård, 640 61 STALLARHOLMEN

Skogsstyrelsen Region Svea, Box 387, 651 09 KARLSTAD

Skogsstyrelsen Arvika Sunne distrikt, Norrgårdsgatan 9, 68635 Sunne

Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Värmland, Verkstadsgatan 1, 652 19 KARLSTAD

Lantmäteriet, Box 288, 651 07 KARLSTAD

Eda kommun, Box 66, 673 22 Charlottenberg

Wermlands Ornitologiska Förening, c/o Jan Rees, Mossgratan 115, 654 66 KARLSTAD

Värmlands Botaniska Förening, c/o Per Larsson, Fallängsvägen 39 A, 671 51 ARVIKA

Värmlands läns jaktvårdsförbund, Box 65, 660 60 MOLKOM

Norra Lians viltvårdsområde, Thore Henrysson, Beted, 670 41 KOPPOM

Lantbrukarnas Riksförbund, Länsförbundet i Värmlands län, Köpmannagatan 2 plan 4, 652 26 KARLSTAD

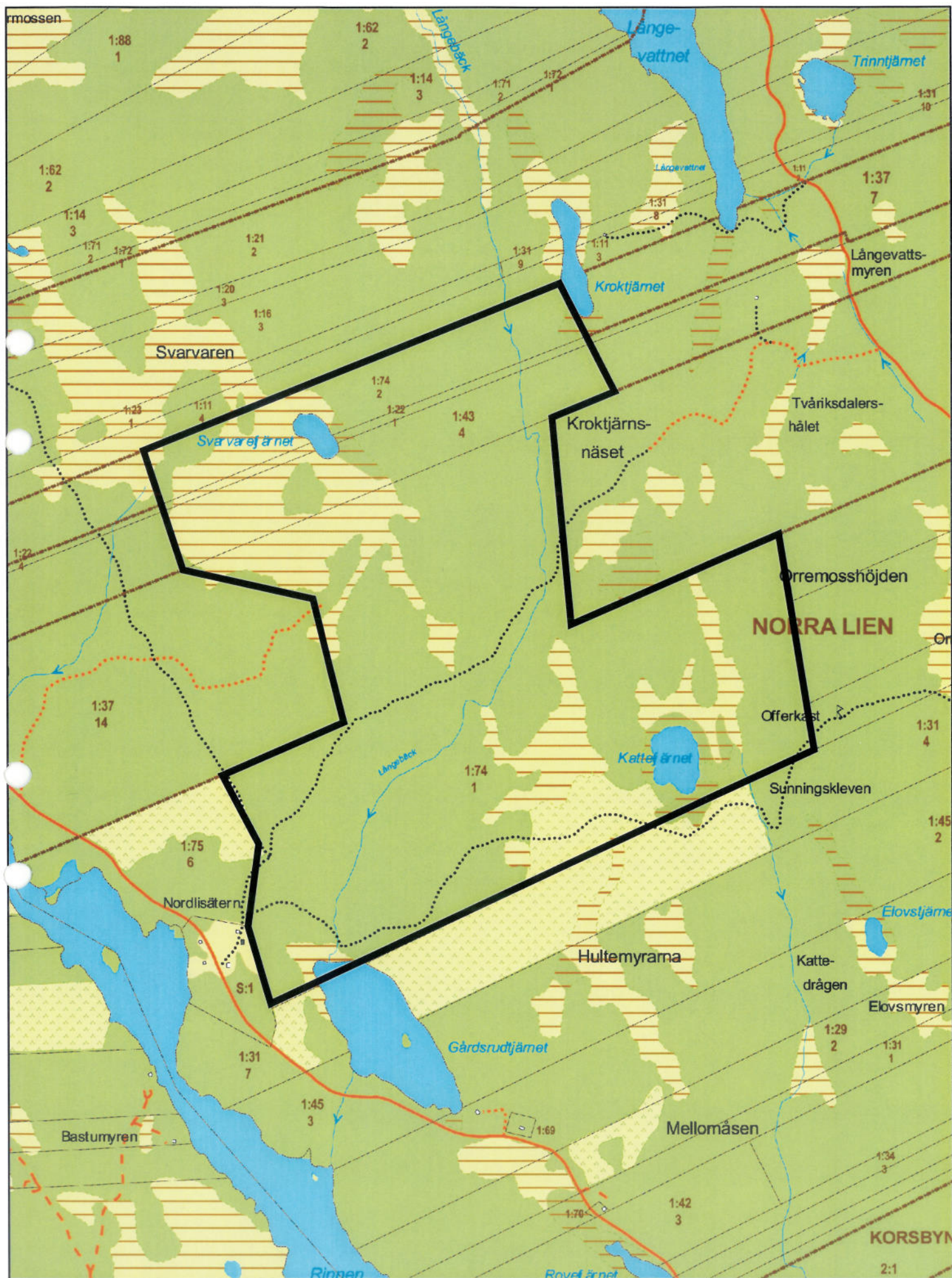
Ulf T. Carlsson, Älvsborgsvägen 6, 681 43 KRISTINEHAMN

Planeringsenheten 2 ex,

Enheten för areella näringar

Bilaga 1. Naturreseptatet Norra Lien, Eda kommun,
beslutscharta till 2006-08-11, skala 1:10 000

dnr 511-12438-02

Norra Lien

– värdefull skogsmark i Eda kommun –

Inledning

Området Norra Lien ligger sydväst om Koppom i Eda kommun. Landskapet innehåller stort antal och areal nyckelbiotoper med lövrik skog. Reservatsförslaget på 109 hektar har avgränsats runt ett antal nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt och innehåller även ett antal sumpskogsobjekt. Hela området ligger på privatmark.

Norra Lien är ett varierat småkuperat landskapsavsnitt på 220 – 320 meter över havet, med barrnaturskog, tallskog, sumpskog och små sjöar och myrar och har stort inslag av lövträd, huvudsakligen i form av gammal asp och björk. Genom området rinner flera små bäckar. Tack vare den rika förekomsten av myrar och bäckar är det lätt att avgränsa bestånd för naturvårdsbränning, med syftet att ytterligare öka mängden död ved och få upp nytt löv. År 1912 brann ett mindre skogsparti sydost om Svarvaremyren, vilket ingår i ett naturvärdesobjekt. Brandstubbar från tidigare bränder finns också spridda i området.

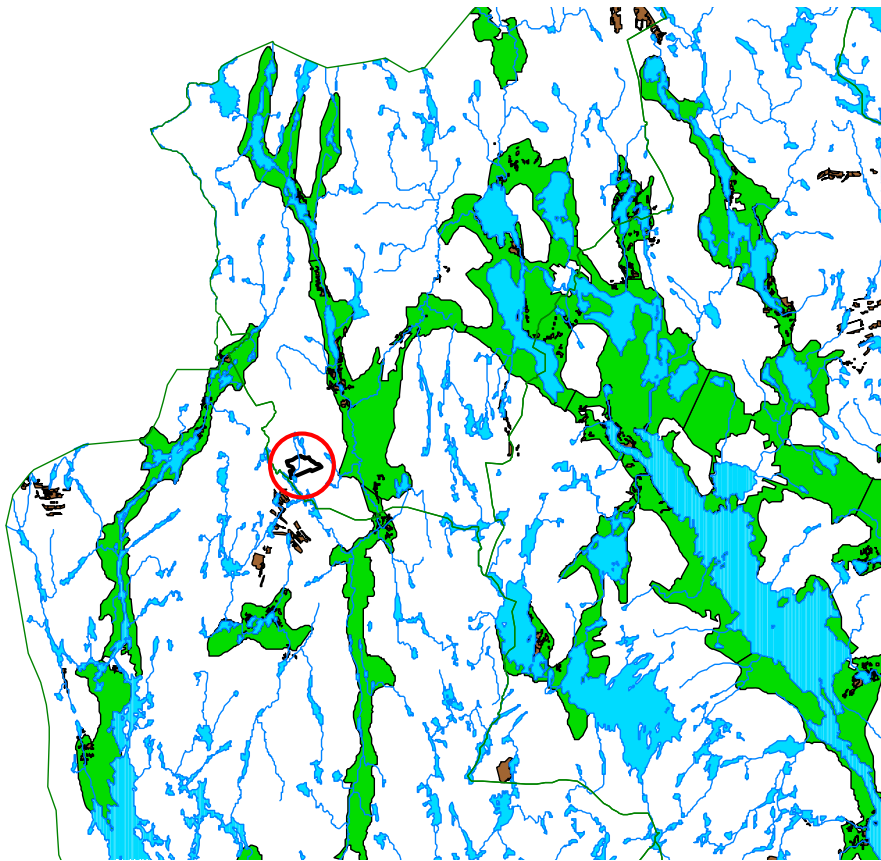

Fig. 1. Eda kommun och norra delen av Årjängs kommun (kommungräns grön linje). Grönt visar lövplanen, bruna ytor utgör karterade vittryggsområden. Förslaget till naturreservat Norra Lien ligger i centrum av den röda ringen .

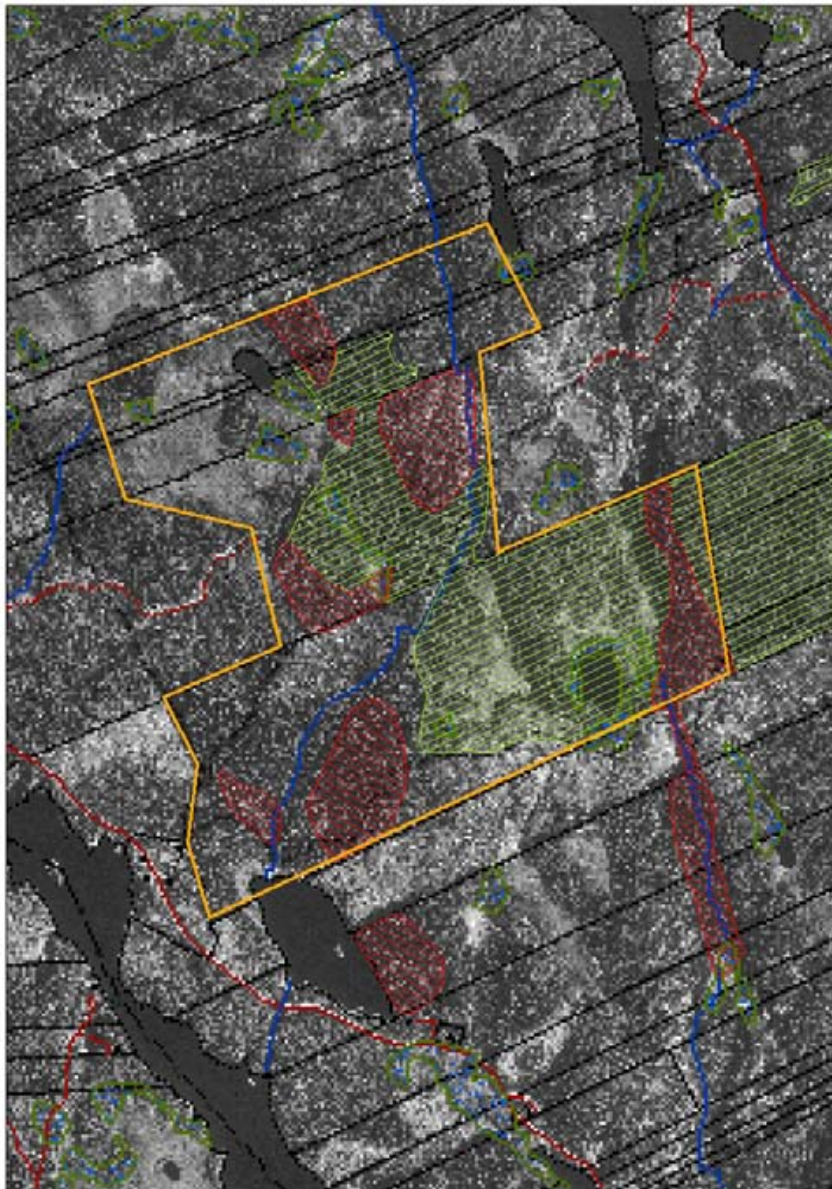
Området har nyttjats för säterdrift och spår av detta finns dels i form av öppna gläntor, dels i gamla säterleder; en sommarväg genom södra delen av området och en vinterled genom norra delen. Sommarvägen genom området har nyligen markerats och iordningställts i Skogsvårdsstyrelsens regi och är mycket promenadvänlig. Även delar av vintervägen har röjts. I närområdet finns flera gamla sätrar, bl.a.

Remjängssättern som ligger en kilometer norr om det föreslagna naturreservatet och Larsbysättern i väster.

Skogsvårdsstyrelsens inventeringar

Inom det område som föreslås som naturreservat har hittills sju nyckelbiotoper och två naturvärdesobjekt avgränsats, med sammanlagd yta på 19,2 och 36,5 ha, respektive (se tabell nedan för fördelning på biotop typer). Inom området finns också ett antal sumpskogsobjekt.

Typ	Antal	Summa yta (ha)
NB: Barnnatskog	4	16,3
NB: Barrskog	1	0,3
NB: Blandsumpskog	1	1,1
NB: Lövrík barnnatskog	1	1,5
NV: Tallskog	1	34,3
NV: Övriga lövträd	1	2,2
Summa	9	55,7

Figur 2. Föreslagen avgränsning för naturreservat Norra Lien (orange linje). Nyckelbiotoper röd avgränsning och rastrering, naturvärdesobjekt grön avgränsning och rastrering, sumpskogsobjekt blå avgränsning. I botten ortofoto.

Funktionsindelning

Området har delats in i värdekärna, utvecklingsmark och arronderingsmark enligt det s.k. funktionsbegreppet, som finns beskrivet i Rapport 5295 augusti 2003. En värdekärna är ett område som bedöms ha en stor betydelse för rödlistade arter, signalarter och andra skyddsvärda arter, utvecklingsmark är sådan mark som i dagsläget har ett ringa eller begränsat naturvärde men som bedöms ha förutsättningar att utveckla sådana och arronderingsmark är sådan mark som främst tagits med för att ge reservatet en lämplig avgränsning.

Värdekärnan

Större delen av området har avgränsats som värdekärna a (88 %). Det småbrutna landskapet ger mycket varierande livsmiljöer och helheten är en rik mosaik av naturtyper. Brandspår i form av brända stubbar finns spritt i området, som kan klassas

som en sen brandsuccession där lövrikedomen upprätthållits tack vare säterdriften. Tallarna i området är en bra bit över 200 år gamla och i stort sett i hela området förekommer gamla grova lövträd.

Figur 4. Området har nyttjats för säterdrift. Spår efter bete syns bl.a. som öppna gläntor som denna, belägen öster om myren Svarvaren.

Högre liggande delar av området är klätt med skiktade talldominerade skogar och barrblandskogar på torr – frisk mark, med undertryckt gran och inslag av grova lövträd, främst asp och björk.

På en del av det stora naturvärdesobjektet (klassat som "tallskog") avverkades gran år 2000 med stor naturvårdshänsyn. Nu står ett relativt tätt trädskikt med solbelysta gamla tallar, aspar och björkar av stort värde för insektsfaunan. Insektsarter som observerats är bl.a. mindre mörghorn, stekelbock och björkvedsbock (gnagspår och kläckhål). En rik kryptogamflora finns också på trädstammarna.

I sprickdalarnas sluttningar och mindre svackor i terrängen växer grovstammig, till stora delar naturskogsartad granskog, med rik förekomst av död ved och ett antal signal- och rödlistade arter (t.ex. de vedlevande mossorna vedtrappmossa, långflikmossa och purpurmylia, samt de vedlevande insekterna bronsbjörn och jättesvampmal). I små branter finns främst västvända beskuggade lodytor med rik lav- och mossflora (bl.a. koralllav, sprödlav, liten revmossa). Hackmärken efter tretåig hackspett finns här och där.

I december 2003 skapades genom en storm ett område med 30 – 50 m³ vindfällen inom området. Eftersom det enligt skogsvårdslagen bara får lämnas fem kubikmeter färskt barrvirke per hektar, vilket strider mot Länsstyrelsens ambition att öka andelen död ved till förmån för de organismer som är beroende därav, i första hand för insekter, mossor, svampar och lavar, men även sekundärt för fåglar, bildades ett interimistiskt beslut om naturreservat på den södra fastigheten 2004-05-17. Död ved är en bristvara i dagens skogar. I urskogen var så mycket som 20 % av det stående virket torrträd, att jämföra med dagens ca 2 %. Därtill kommer all den liggande döda ved i olika förmultningsstadier som fanns i urskogarna. Många arter är hotade i dagens skogar på grund av bristen på död ved, mer än 550 rödlistade arter i Sverige bedöms påverkas av bristen på död ved. Många av de arter som finns inom reservatsområdet är beroende av död ved. Enligt miljömålet Levande skogar är en av målsättningarna att andelen död ved ska öka med 40 % till 2010.

Figur 5. Purpurmylia (t v) är en av de i länet sällsynta mossarter som hittats i området (i grandråg SO om myren Svarvaren). Västlig hakmossa t h är en signalart som är relativt vanligt förekommande här i västra Värmland.

I botten av sprickdalarna finns små sumpskogar med björk och/eller klibbal, bäckdråg och myrar. Genom västra delen av området rinner Långebäck genom en vacker lövrik bäckdal (se första sidan).

Figur 6. Långebäck vidgar sig till en gåtfull djuphåla. Längs bäcken går här den gamla vintervägen till Nordlisättern, med en ny gångbro över bäcken strax söder om det djupa bäckpartiet.

Utvecklingsmark

Utvecklingsmark omfattar 9% av det föreslagna områdets yta och består till större delen av yngre till medelålders barrblandskog, men där det finns enstaka äldre tallöverståndare (180-åriga tallar).

Arronderingsmark

I områdets västra del finns ett 2,8 hektar stort område som dels utgörs av ett relativt färskt hygge och dels av ungskog. Dessa delar har kommit med för att det blivande naturreservatet ska få en praktisk gräns.

Figur 7. Stor aspticka från Norra Lien.

Artlista

Förteckning över naturvårdsintressanta arter, signalarter och rödlistade arter som noterats i området de senaste åren. De arter som är rödlistade är försedda kategoriförkortning efter det latinska namnet. Kategorierna och namnen följer *Rödlistade arter i Sverige 2005* (Gärdenfors, U. red. 2005, ArtDatabanken, SLU Uppsala). För en del av arterna saknas uppgift om vart i området de är funna. De arterna är inte uppgivna i något skötselområde och har här markerats med * efter det svenska namnet.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Signalart/ Hotkategori	Källa	Datum
<i>Aegithalos caudatus</i>	Stjærtmes			2005
<i>Alectoria sarmentosa</i>	Garnlav	Signalart	NBI	1996
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Vedtrappmossa	Signalart/NT	NBI	1996
<i>Antrodia sinuosa</i>	Timmerticka*	-	Lst	2002
<i>Arthonia leucopellaea</i>	Kattfotslav	Signalart	NBI	1996
<i>Bazzania tricrenata</i>	Liten revmossa*	-	Lst	2002
<i>Bolitophagus reticulatus</i>	Vanlig svampsvartbagge*	-	Lst	2002
<i>Bryoria nadvornikiana</i>	Violettgrå tagellav*	Signalart/NT	Lst	2002
<i>Calicium parvum</i>	Liten spiklav	Signalart	NBI	1996
<i>Callidium coriaceum</i>	Bronshjon		Lst	2002
<i>Chaenotheca gracillima</i>	Brunpudrad nållav*	Signalart/NT	Lst	1996
<i>Cladonia parasitica</i>	Dvärgbägarlav	Signalart/NT	NBI	1996
<i>Climacocystis borealis</i>	Trådticka	Signalart	SVS	2002
<i>Collema subnigrescens</i>	Aspgelélav	Signalart/NT	NBI	1996
<i>Datronia mollis</i>	Hjortticka*	-	Lst	2002
<i>Herzogiella seligeri</i>	Stubbspretmossa	Signalart	Lst	2002
<i>Icmadophila ericetorum</i>	Vitmosslav*	Signalart	SVS	2002
<i>Lecanactis abietina</i>	Gammelgranslav	Signalart	NBI	1996
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	Signalart/NT	NBI	1996
<i>Microcalicium ahlneri</i>	Kortskäftad ärgspik	Signalart	NBI	1996
<i>Monotropa hypopitys</i>	Tallört*	-	Lst	2002
<i>Mylia taylori</i>	Purpurmylia*	Signalart	Lst	2002
<i>Necydalis major</i>	Stekelbock*		Lst	2002
<i>Nephroma bellum</i>	Stuplav	Signalart	NBI	1996
<i>Nephroma parile</i>	Bårdlav	Signalart	NBI	1996
<i>Nowellia curvifolia</i>	Långfliksmossa	Signalart	SVS	2002
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	Asphättemossa*	Signalart	Lst	2002
<i>Oxyporus corticola</i>	Barkticka	Signalart	Lst	2002
<i>Parmeliella triptophylla</i>	Korallblylav	Signalart	NBI	1996
<i>Phellinus pini</i>	Tallticka	Signalart	NBI	1996
<i>Phellinus populicola</i>	Stor aspticka*	Signalart/NT	Lst	2002
<i>Phellinus viticola</i>	Vedticka	Signalart	NBI	1996
<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåig hackspett	Signalart/VU	Lst	2002
<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	Västlig hakmossa	Signalart	Lst	2002
<i>Scardia boletella</i>	Jättesvampmal	Signalart	Lst	2002
<i>Semanotus undatus</i>	Vågbandad barkbock*	-	Lst	2002
<i>Sphaerophorus fragilis</i>	Sprödlav*	-	Lst	2002
<i>Sphaerophorus globosus</i>	Koralllav*	-	Lst	2002

<i>Tomicus minor</i>	Mindre mrgborre*	-	Lst	2002
<i>Tomicus piniperda</i>	Strre mrgborre*	-	Lst	2002

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET NORRA LIEN

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda ett område med variationsrikt sprickdalslandskap med hotade och sällsynta arter knutna till naturskogselement som beskuggade lodytor, lövträd, myrmosaiker med trädbevuxna myrholmar, gamla och senvuxna träd samt död ved.
- området tillsammans med andra skyddade skogsmiljöer i omgivande landskap skall säkra goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av hotade och sällsynta arter i landskapet. Exempel på grupper som ska gynnas av reservatsbildningen är insekter och kryptogamer. Den döda veden är en förutsättning för bl.a. de vedlevande insekterna.
- öka tillgängligheten för allmänheten.

2 Beskrivning av bevarandevärden

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Norra Lien		
RegDOS-nummer	2004488		
Kommun	Eda		
Markslag och naturtyper:		(hektar)	(hektar)
<i>Skogsmark</i>			87
Produktiv skog	Tallskog	40	
	Granskog	12	
	Barrblandskog	18	
	Lövblandad barrskog och triviallövskog	2,5	
Impediment		3,5	
<i>Våtmark</i>			20,7
	Myr ristuv-typ, mjukmattemyr, fastmattemyr,	18,7	
	lövskogsmyr och barrskogsmyr	2,0	
<i>Vatten</i>			1,9
Total areal			109,6

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

På Hembygdskartan från slutet av 1800-talet finns ingen bosättning markerad inom området, men strax sydväst om reservatsförslaget ligger Nordlisättern. Spår av betespåverkan finns bl.a. i form av gläntor. Förutom Nordlisättern finns närmsta bebyggelse i byn Norra Lian, drygt två kilometer österut. Området har tidigare brunnit och det finns brandspår i form av brända stubbar spritt i området. I de tidigare brunna områdena finns en sen brandsuccession där lövrikedomen upprätthållits tack vare att det tidigare varit säterdrift på området. Ett brandfält från 1912 finns i ett mindre skogsparti sydost om Svarvaremyren. I dagsläget finns ingen säterdrift inom området, men det finns en aktiv säterförening som driver en säter en kilometer norr om reservatet.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Norra Lien ligger i ett variationsrikt sprickdalslandskap med hotade och sällsynta arter knutna till naturskogselement som beskuggade lodytor, lövträd, myrmosaiker med trädbevuxta myrholmar, gamla och senvuxna träd samt död ved. I området har påträffats nio rödlistade arter bland organismgrupperna mossor, lavar och fåglar. Förutom de rödlistade arterna så har 23 signalarter noterats, vilket visar att området har betydelse för hotade arter.

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Området har tidigare använts för säterdrift samt skogsbruk. Nordlisättern användes för säterbruk fram till 1912. Genom området går två säterleder, en för sommarbruk och en för vinterbruk. Sommarvägen har nyligen markerats och iordningställts i Skogsstyrelsens regi och är mycket promenadvänlig. Även delar av vintervägen har röjts. I närområdet finns flera gamla sätrar, bl.a. Remjängssättern som ligger en kilometer norr om det föreslagna reservatet och Larsbysättern i väster. När det gäller skogsbruket så skedde huggningen fram till början av 1900-talet med hjälp av yxa, därefter började även såg att användas. För att klara av att köra utför de ofta skarpa branterna i trakten använde man sig av speciella kälkar som bromsade när medarna gled upp på draget. Man kunde också preparera backarna med halm och myrstackar. I de områden där inte de här åtgärderna räckte fick man släppa virket nerför branten och lasta om nedanför. Många skogshuggare bodde inkvarterade hos bönder eller på sätrar under drivningsperioden, bl.a. vid Nordlisättern. Motorsåg började användas på 1940-talet och i mitten av 1950-talet började man använda traktorer för att köra ut virket, men hästen var fortfarande vanligast fram till mitten av 1960-talet.

2.3.3 Bevarandevärden för friluftsliv

Området ligger mindre än en mil från Koppom och ca tre kilometer från byn Norra Lian. Genom området går två säterleder som nyligen rustats upp.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

3 Skötselområden och åtgärder

Reservatet har delats upp i 11 skötselområden med fyra huvudsakliga skötselriktningar; ringbarkning, fri utveckling, röjning och gallring för att gynna löv samt naturvårdsbränning, som främst syftar till att bevara naturskogselement som död ved och gamla träd samt nyskapa sådana element samt att förlänga livslängden för aspar.

Nedan beskrivs varje delområde med avseende på karaktär, naturvärde, artfynd (signal- och rödlistade insekter, kärlväxter och kryptogamer), miljökvalitétsmål och skötselåtgärder. De arter som är rödlistade är försedda med kategoriförkortning efter det latinska namnet. Kategorierna och namnen följer Rödlistade arter i Sverige 2000 (Gärdenfors. U. (red.) 2005, ArtDatabanken, SLU Uppsala).

3.1 Delområde 1 (5 hektar)

Mogen granskog med inslag av tall och en del björk. I kanten mot hygget bildades genom en storm i december 2003 30-50 m³ vindfällan. Dessa ligger huller om buller i en bred remsa in i skogen. Dessa vindfällan kan bli substrat för bl.a. vedlevande insekter, som i sin tur kan gynna fåglar. På sikt kan de även bli substrat för svampar, mossor och lavar. Vindfällan utgör idag mellan 2 % och 4 % av volymen.

3.1.1 Kvalitétsmål

Området med vindfällan bör bevaras orört. Ev. insektsangrepp på angränsande skog inom reservatet bör lämnas för fri utveckling vilket i sin tur kan leda till en ökning av den döda veden i omgivande skog. Andelen död ved bör på sikt öka så att den utgör 20 % i skötselområde 1 inom 30 år.

3.1.2 Åtgärder

Ringbarkning av gran för att öka andelen död ved. Med fördel kan en del gran ringbarkas partiellt för att skapa en kontinuerlig tillförsel av död ved. Runt området med vindfällan bör skogen lämnas för fri utveckling.

3.2 Delområde 2 (3 hektar)

Området utgörs dels av ett sluttande kärr som ligger intill Långebäck samt av ett björkkärr som ligger i anslutning till Gårdsrudtjärnet. Skogen intill Långebäck är grandominerad blandsumpskog med mindre inslag av al och björk. Luftfuktigheten är hög vilket gynnar fuktighetskrävande lavar och mossor. Intill tjärnet är skogen björkdominerad, en del av björkarna är ca 80 år och det finns ett inslag av gran och tall. Död ved finns i form av torrakor och lågor.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Arter:

Garnlav

Kattfotslav

3.2.1 Kvalitetsmål

Värdena skall bibehållas och fortsätta utvecklas mot naturlig sumpskog. Andelen död ved bör öka till 20 % inom en 30-års period.

3.2.2 Åtgärder

Fri utveckling. Andelen död ved bör ökas genom naturliga processer.

3.3 *Delområde 3 (6 hektar)*

Nyckelbiotop som till största delen består av äldre grov gran, med inslag av äldre asp samt en del björk och tall. Området ligger i en sluttning. I nedre västra delen av sluttningen finns en del granolågor i olika nedbrytningsstadier. Söder om nyckelbiotopen ligger ett hygge och i kanten mot hygget har det nyligen skapats stor mängd död ved genom vindfällan. I östra delen av nyckelbiotopen finns barkborretorg med döda stående och liggande granar. Många granar har angripits av klibbticka. Brandspår finns i form av brända tallstubbar i den norra delen.

Arter:

Lunglav

Stuplav

Bårdlav

Korallblylav

Bronshjon

Gammelgranslav

Barkticka

Vedtrappmossa

Trådticka

Stubbspretmossa

Långfliksmossa

Jättesvampmal

3.3.1 Kvalitetsmål

Barnnaturalet består och fortsätter att utveckla ytterligare naturskogskaraktär. Processen är redan igång och bör fortsätta med en ökning av andelen död ved till 20 % inom en 20-års period. Lövet bör bestå så långt det är möjligt.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

3.3.2 Åtgärder

Lövet bör gynnas genom riktade åtgärder som t.ex. ringbarkning av gran i anslutning till detta.

3.4 *Delområde 4 (26 hektar)*

Myrmosaik med omväxlande myrmark och höjdryggar med företrädesvis tallskog. I sydvästra delen växer ca 150-180 årig tallskog på mager hållmark. Väster om tjärnen finns en höjdrygg med medelålders tallskog, närmare tjärnen börjar ett impediment med tall på ristuvemyr. Strax norr om tjärnen börjar en 140-årig tallskog med senvuxen gran, en del äldre och yngre björk. Bitvis gott om död ved, främst löv. Uddarna ut i myren består av gammal (170-180 år) hållmarkstallskog med visst inslag av björk och enstaka torrakor.

Arter:

Blanksvart spiklav

3.4.1 Kvalitetsmål

De gamla tallarna bör stå kvar och fortsätta åldras, andelen björk bör kvarstå. Andelen död ved bör öka till ca 10 % inom en 20-års period, därefter bör andelen successivt öka genom naturliga processer. Myrens hydrologi bör vara oförändrad. Ett alternativt kvalitetsmål för skogen är att en betydande del av skogen blir ett brandfält med hög andel död ved och en ökning av andelen lövträd samt brända tallar.

3.4.2 Åtgärder

Ringbarkning av gran för att öka den döda veden, främst runt lövträd. Katning av enstaka tallar för att efterlikna naturliga störningar, t.ex. brand. Detta ger tallar med längre livslängd. I övrigt fri utveckling. Alternativ skötsel är bränning om det kan göras med säkrade kanter. I en ev. huggningsåtgärd inför bränning bör de flesta gamla tallar lämnas.

3.5 *Delområde 5 (7 hektar)*

Grandominerad nyckelbiotop i västsluttning med inslag av asp. Mindre lodytor förekommer. I nedre delarna av sluttningen växer senväxt gran med rik lavflora. Brandspår finns i området. I östra kanten har det skett en avverkning där tall och asp sparats.

Arter:

Lunglav

Mörk husmossa

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Västlig hakmossa
Skogshakmossa
Aspgelélav
Bårdlav
Korallblylav
Kattfotslav
Gammelgranslav
Vedtrappmossa
Gränsticka
Dvärgbägarlav

3.5.1 Kvalitetsmål

Den fuktiga miljön bör bestå och skogen bör fortsätta att vidareutveckla sin naturskogskaraktär. Andelen död ved bör öka till 20 % inom en 30-års period.

3.5.2 Åtgärder

Fri utveckling.

3.6 *Delområde 6 (9 hektar)*

Bäck som går igenom hela reservatsförslaget och mynnar ut i Gårdsrudtjärnet. I norra delen av området går bäcken i botten av en sänka med fuktig granskog. Längs kanterna finns mossbekladda lodytor. Död ved i form av lågor samt torrträd. Hackmärken efter tretåig hackspett. 110-årig tall finns längs en sträcka av bäcken. Längre söderut planar marken ut och bäcken slingrar sig fram i vattenpåverkad mark med mycket död ved i form av döda granar och björkar. I kanten växer tall och en del björk. Det finns mycket brandspår i form av gamla tallstubbar längs bäcken. Söderut fortsätter bäcken genom ett område med tallskog och mynnar sedan ut i skötselområde 2.

Arter:

Blodlav
Tretåig hackspett

3.6.1 Kvalitetsmål

Markhydrologin runt bäcken bör förbli oförändrad. De naturliga processerna med träd som dör genom vattenfluktuationer bör fortsätta. I norra delen bör det fuktiga klimatet bestå utan förändringar. Andelen död ved bör fortsätta att skapas genom naturliga processer. Vid ev.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

bränning av intilliggande skötselområden kan vissa delar bli ett brandfält med bränd död ved, lövuppslag och brandgynnad insektsfauna.

3.6.2 Åtgärder

Fri utveckling. Delar av skötselområdet kan ev. komma att utgöra gräns för naturvårdsbränning.

3.7 *Delområde 7 (5 hektar)*

Medelålders till ung barrblandskog. Ett litet område med gallrad äldre tallskog (180 år) med björkinslag. I delar av ungsogen finns löv i form av björk samt en del tallöverståndare.

3.7.1 Kvalitetsmål

Andelen löv bör ökas eller bestå. Andelen död ved bör på lång sikt utgöra 20 % i området.

3.7.2 Åtgärder

Röjning och gallring av gran och tall för att gynna löv samt för att öka mängden död ved. Alternativ skötsel är fri utveckling där andelen död ved skapas genom självgallring.

3.8 *Delområde 8 (2 hektar)*

Hygge med tvååriga granplantor, enstaka tallöverståndare.

3.8.1 Kvalitetsmål

På lång sikt naturskog med gamla tallöverståndare och med 20 % död ved inom 100 år.

3.8.2 Åtgärder

Vid ev. uppslag av löv på hygget kan man röja för att öka lövandelen i det framtida naturskogsbeståndet, annars fri utveckling.

3.9 *Delområde 9 (33 hektar)*

Talldominerad barrskog med inslag av löv. Död ved i form av torrträd och lågor samt en del brandstubbar. I östra delen finns en nyckelbiotop med gammal och senvuxen hållmarkstallskog med inslag av gammal gran. I nyckelbiotopen finns spår av tidigare plockhuggning/dimensionshuggning. I områdets sydvästra kant finns ännu en nyckelbiotop som

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

består av ett senvuxet gammalt barrbestånd med spår av tidigare plockhuggning. Där finns inslag av grov asp samt liggande död ved.

Arter:

Aspgelélav
Stuplav
Vedtrappmossa
Liten spiklav
Tallticka
Garnlav
Vedticka
Kortskaftad ärgspik

3.9.1 Kvalitetsmål

Området skall även i fortsättningen utgöras av senvuxen barrblandskog. Andelen död ved bör öka och inom en period om 30 år bör andelen uppgå till 20 %. Ett alternativt kvalitetsmål är ett brandfält med stora mängder bränd död ved och efterföljande succession av tall och löv. Förekomst av brandgynnad insektsfauna och brända tallar.

3.9.2 Åtgärder

Ringbarkning av gran, främst i närheten av lövträd, samt ev. katning av en del tallar för att skapa långlivade tallar men även för att skapa mera död ved. Kontrollerad naturvårdsbränning är en alternativ skötsel, om det kan ske med säkrade kanter, där så mycket som möjligt av den ursprungliga trädvolymen lämnas vid huggningsåtgärd inför bränning. Lövträd lämnas helt. Efter bränningen bör ett stängsel uppföras för att stängsla ut viltet inom en minst 2 hektar stor yta där lövpotentialen bedöms vara störst. Detta för effektivare föryngring av främst löv.

3.10 Delområde 10 (4 hektar)

35-årig barrblandskog. I delar av området finns inslag av löv. Enstaka tallöverståndare.

3.10.1 Kvalitetsmål

De gamla tallöverståndarna skall finnas kvar och den unga barrskogen bör utvecklas mot en naturskog med hög mängd död ved, på lång sikt 20 %. Andelen löv bör vara oförändrad eller ökas. Även här är ett alternativt kvalitetsmål ett brandfält med stora mängder bränd död ved och efterföljande succession av tall och löv samt en förekomst av brandgynnad insektsfauna.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

3.10.2 Åtgärder

Röjning eller gallring för att gynna löv i delar där det finns, samt för att öka mängden död ved. En alternativ skötsel i området är en kontrollerad naturvårdsbränning om det kan ske med säkrade kanter. Efter bränningen bör även i detta område ett stängsel uppföras för att stängsla ut viltet inom en minst 2 hektar stor yta där lövpotentialen bedöms vara störst. Detta för effektivare föryngring av främst löv.

3.11 Delområde 11 (5 hektar)

Grandominerad barrskog i västsluttning med mycket mogen asp samt arter knutna till denna. Delar av området är nyckelbiotop och betecknas som lövrik barnaturskog. I områdets nordvästra del ligger en myr med sumpskogar.

Arter:

Aspgelélav
Lunglav
Bårdlav
Korallblylav

3.11.1 Kvalitetsmål

Andelen asp bör bestå. Andelen död ved bör ökas till 20 % inom en 20-års period. Sumpskogarna bör bestå oförändrade. Ett alternativt kvalitetsmål är att delar av området blir del av ett brandfält med mycket död bränd ved, lövuppslag och med förekomst av en brandgynnad insektsfauna.

3.11.2 Åtgärder

Aspen bör gynnas genom riktade punktinsatser som t.ex. ringbarkning av gran och viss plockhuggning. Sumpskogarna lämnas till fri utveckling. En alternativ skötsel av skogen är, om det är möjligt med säkrade kanter, bränning där vissa av asparna med fördel skyddas. Sumpskogen bör dock inte aktivt brännas.

3.12 Vandringsled, p-plats och informationsskylt

3.12.1 Kvalitetsmål

Parkeringsplats med plats för tre till fem bilar och informationstavla vid befintlig säterled söder om Björnetjärnet (se skötselplanekarta nedan). På tavlan skall finnas skylt med tydlig karta och information om områdets naturvärden. Genom området går det två säterleder, en sommarled och en vinterled. Vinterleden får användas för skotertrafik på snötäckt mark om det inte finns risk för

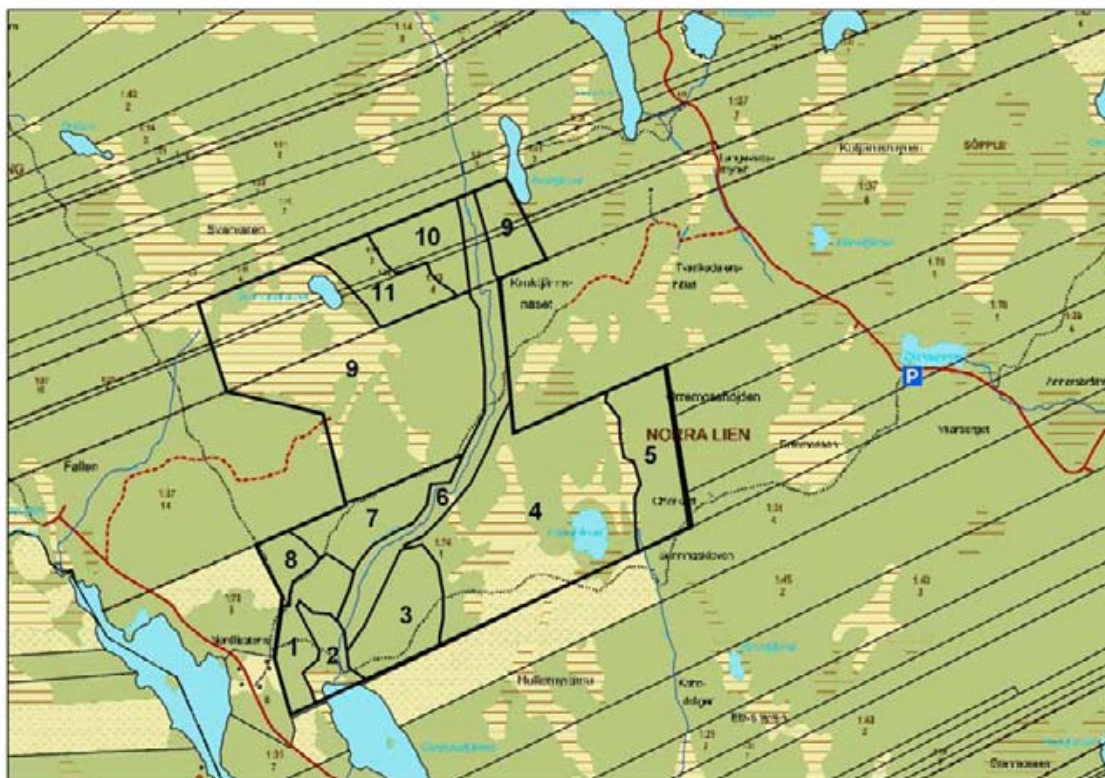

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

att skog eller marken under snön tar skada. Om skotertrafiken på leden skadar naturvärdena i naturreservatet ska tillstånd för skotertrafik omprövas. Längs lederna kan skyltar med information om områdets historia, skogsekologi och naturvärden sättas upp.

3.12.2 Åtgärd

Anlägga parkeringsplats och sätta dit en informationstavla med tillhörande skylt. Översyn av befintliga leder samt uppsättning av informationsskyltar.

Figur 1. Skötselplanekarta med ungefärlig placering av parkeringsplats. I botten fastighetskartan.

4 Uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Parkeringsplats
- Informationstavla och skyltar
- Leder

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart tjugonde år för:

- Mängden död ved
- Förekomst av de rödlistade arter som påträffats

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	När	Var	Prioritet
Parkeringsplats	2007	Intill vägen i anslutning till leden söder om Björnetjärnet (se skötselplanekarta)	1
Informationstavla & skylt	2007	Vid parkeringsplats	1
Röjning och underhåll av led	2007-2010	Befintliga leder	1
Informationsskyltar längs led	2007-2010	Längs leder	2
Ringbarkning av gran	2007-2010	Skötselområde 1,3,4,9 och 11	2
Röjning och gallring	2007-2030	7,8 och 10	2
Naturvårdsbränning	2007-2030	4,9,10 och 11	2

5 Genomförd dokumentation

Nyckelbiotopsinventering skogsstyrelsen samt fältarbete av Länsstyrelsen.

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

**Konsekvensutredning enligt 27 § verksförordningen
(1995:1322) av förslag till föreskrifter för
Naturreservatet Norra Lien, Eda kommun.**

Bakgrund

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda Naturreservatet Knappnäs. Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna.

Länsstyrelsen har gjort en konsekvensutredning av de föreskrifter som har karaktären normföreskrifter, dvs. de som riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning

Syftet med föreskrifterna

Föreskrifterna innebär vissa begränsningar för allmänheten utöver allemansrätten. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppkommer.

Effekter

Föreskrifternas påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara mycket begränsad.

Kostnader

De föreslagna föreskrifterna bedöms inte medföra några kostnader för allmänheten, berörda markägare eller kommunen.. Kostnader för skyltning och andra anordningar finansieras genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.